

Partimotion

Motion till riksdagen 2015/16:2786

av Jan Björklund m.fl. (FP)

Insatser för hbt-personers rättigheter och möjligheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om likställd diskrimineringslagstiftning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompetenslyft för kommunerna i hbt-frågor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skolornas likabehandlingsarbete och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om äldre hbt-personer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om informationsplikten om hiv och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om könsneutral familjelagstiftning och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om surrogatmoderskap och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om embryodonation och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om medicinsk könskorrigering och ändring av juridiskt kön och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om frågan om tredje kön och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättring av rättsväsendets insatser mot hatbrott och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förstärkning av lagen om hets mot folkgrupp och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om asylprövning och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om globalt demokratibistånd och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hbt-frågor i EU och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utredning om det museala ansvaret för hbt-historia och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Rättigheterna för homosexuella, bisexuella och transpersoner (hbt-personer, eller med ett bredare begrepp, hbtq-personer) har successivt stärkts under de senaste decennierna. Par av samma kön kan i dag ingå äktenskap, har lagligt stöd för att adoptera barn samt att få tillgång till assisterad befruktning. Hbt-personer omfattas av ett brett lagskydd mot diskriminering och 2013 avskaffades kravet på sterilisering i samband med ändrad könstillhörighet.

Trots dessa framsteg återstår en del lagstiftningsarbete samt att åtgärda den homofobi som hbt-personer utsätts för. Hbt-personer utsätts fortfarande för våld, diskriminering, fördomar och andra kränkningar enbart på grund av sin kärlek eller sin könsidentitet. Förtryck och fördomar leder också till marginalisering och ohälsa. Hbt-personer som grupp har en sämre psykisk hälsa än befolkningen i stort. Transpersoner är särskilt utsatta. Här följer en rad insatser som vi anser behöver göras för att förbättra hbt-personers situation.

Likställd diskrimineringslagstiftning

I den statliga utredningen Nya regler om aktiva åtgärder mot diskriminering (SOU 2014:41) föreslås att arbetet med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen och skollagen utvidgas till att omfatta samtliga sju diskrimineringsgrunder. Därmed skulle alla diskrimineringsgrunder jämföras vad gäller kravet på aktiva åtgärder inom arbetslivet och utbildningsområdet. I dagsläget är reglerna olika, vilket är olyckligt.

När riksdagen våren 2015 behandlade ett motionsyrkande från Folkpartiet liberalerna i denna fråga avstyrktes förslaget under hänvisning till att regeringen ”inom kort” aviserat att den avser att lämna en proposition om ett systematiskt arbete med aktiva

åtgärder mot diskriminering. Någon sådan proposition har inte avgivits och finns inte heller i den propositionsförteckning som nyligen presenterats. Vi anser därför att riksdagen bör tillkännage att diskrimineringslagens alla diskrimineringsgrunder ska omfattas av reglerna kring aktiva åtgärder.

Organisationsstöd till hbt-organisationer

Frivilligorganisationerna för hbt-personer gör ett ovärderligt arbete för att stärka hbt-personers rättigheter, bidra till ökad öppenhet samt motverka fördomar och okunskap. Detta arbete sker på lokal, nationell och internationell nivå och har också stor betydelse för många enskilda hbt-personer i vardagen. Det är viktigt att det finns ett stabilt och långsiktigt statligt organisationsstöd till rikstäckande organisationer för hbt-personer. I Folkpartiet liberalernas budgetmotion för 2016 öronmärker vi medel för en permanent höjning av statsanslagen till organisationer för hbt-personers rättigheter.

Kompetenslyft för kommuner och landsting i hbt-frågor

Hbt-personer möts än i dag av fördomar och dåligt bemötande i olika delar av samhället. Intoleransen föds ofta ur okunskap. För att hbt-personer ska känna sig trygga i mötet med det offentliga anser vi att det krävs ett kompetenslyft avseende hbt-frågor inom skola och fritid, socialtjänst, vård och omsorg och andra välfärdstjänster som kommuner och landsting ansvarar för. Det bör ske genom integrering av hbt-frågorna i alla verksamheter som kommuner och landsting ansvarar för, bl.a. genom hbt-kompetenssatsningar på vårdcentraler, ungdomsmottagningar och boenden. RFSL:s initiativ till hbt-certifieringar av olika verksamheter och olika utbildningar kan här vara ett exempel, men också andra former av utbildningssatsningar och kompetenshöjande åtgärder behövs. I Folkpartiet liberalernas budgetmotion för 2016 öronmärker vi medel för fortsatta åtgärder på hbt-området från 2017 och framåt efter att den nuvarande hbt-strategin löpt ut.

Skolornas likabehandlingsarbete

Undersökningar om ungas psykiska ohälsa visar att hbt-personer i allmänhet och transpersoner i synnerhet mår sämre än genomsnittet. Att slippa diskriminering och kränkningar i sin vardag är en förutsättning för att hbt-personer ska må bättre. Det är i dag förbjudet enligt skollagen att diskriminera någon på grund av sexuell läggning eller könsidentitet. Könsidentitet och könsuttryck saknas dock i skollagens avsnitt om förebyggande arbete mot diskriminering och trakasserier. Skolan är central i arbetet för ett tolerant och öppet samhälle. Därför anser vi att skolornas likabehandlingsarbete tydligare ska omfatta samtliga relevanta hbt-frågor. Alla som möter elever på skolorna ska ha hbt-kompetens. Det gäller i allra högsta grad elevhälsan. Sexualundervisningen

behöver ses över så att frågor kring sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck finns med på ett tydligare sätt.

Äldre hbt-personer

Äldre hbt-personer möter fortfarande fördomar och diskriminering. De är barn av en generation i vilken många inte vågat komma ut och möter homofobi både bland sina jämnåriga och i vård- och omsorgspersonalen.

Vi vill att åsrika hbt-personer ska känna sig trygga och välkomna på landets alla äldreboenden som bör hbt-certifieras eller ha personal som genomgått någon form av hbt-kompetenshöjande utbildning. Vi anser att det ska vara möjligt att skapa fler äldreboenden med hbt-profil och då ta vara på den erfarenhet som finns bl.a. i Stockholm där äldreboendet Regnbågen finns sedan november 2013.

Informationsplikten vid hiv-infektion

Män som har sex med män är en av de grupper där hiv-infektion är särskilt vanlig. Smittskyddslagen från 2004 tar upp ett trettiotal smittsamma sjukdomar, såsom salmonella, hepatit A, B och C, tuberkulos samt hiv. Det är nästan 20 år sedan den senaste större översynen av smittskyddslagen påbörjades. Sedan dess har den medicinska utvecklingen lett till radikala framsteg. Förbättrade behandlingsformer har bland annat gjort att många patienter med hiv inte längre har mätbara virusmängder. Folkhälsomyndigheten, tidigare Smittskyddsinstitutet, har slagit fast att överföringsrisken vid sexuella kontakter är minimal eller mycket låg för människor som lever med hiv och har välfungerande behandling.

Hovrätten över Skåne och Blekinge friade i oktober 2013 en man med fungerande behandling mot hivinfektion som åtalats för framkallande för fara för annan efter att ha haft oskyddat sex. Hovrätten gjorde bedömningen efter att ha tagit del av det kunskapsunderlag som publicerats av Folkhälsomyndigheten och Referensgruppen för antiviral terapi (RAV) och som visar på kraftigt minskad smittsamhet vid behandlad hivinfektion. Högsta domstolen beviljade inte prövningstillstånd.

Därför anser vi att det behövs en översyn av smittskyddslagen med analys om den fyller sitt ändamål med avseende på informationsplikten. I det arbetet bör ingå att analysera förhållningsreglerna om hiv, som läkare kan välja att ge sina patienter. Utgångspunkten för denna översyn ska vara att Sverige ska fortsätta ha ett smittskyddsarbete i världsklass, och att varje människa har rätt att bemötas med respekt, värdighet och rättssäkerhet.

En könsneutral familjelagstiftning

Sedan 2005 kan kvinnor som lever i samkönade relationer få sjukvårdens hjälp med att skaffa barn genom assisterad befruktning. Den födande kvinnans partner av samma kön blir i dessa fall, förutsatt att hon samtyckt till behandlingen, barnets andra juridiska förälder, genom att bekräfta detta på samma sätt som en man som är sambo med kvinna som föder barn får göra. Det är dock vanligt, bland annat på grund av långa väntetider för behandling vid svenskt sjukhus, att kvinnor som lever i samkönade relationer åker utomlands för att få behandling eller själva genomför inseminationen i hemmet. I dessa fall måste den biologiska moderns maka eller partner ansöka om att adoptera barnet. År 2007 föreslog utredningen Föräldraskap vid assisterad befruktning (SOU 2007:3) att föräldraskapet vid assisterad befruktning ska regleras på samma sätt för samkönade par som för olikkönade par.

Vi anser att den omotiverade särbehandling som i dag råder mellan par som inseminerats i Sverige och utomlands måste ändras. Familjelagstiftningen bör i detta avseende ändras så att den blir könsneutral.

Värdmoderskap/surrogatmoderskap

Surrogatmoderskap, eller värdmoderskap som det också kallas, kan förenklat beskrivas som att en kvinna är gravid med någon annans barn. Surrogatmamman tar alltså emot ett befruktat ägg genom provrörsbefruktning, och efter födseln tar de tilltänkta föräldrarna hand om barnet.

Surrogatmoderskap kan vara aktuellt för kvinnor som inte har en fungerande livmoder eller där livmodern tagits bort (t.ex. vid en canceroperation), eller för andra par eller enskilda personer som av olika skäl inte kan bära ett barn. Frågan betyder lika mycket för olikkönade som samkönade par.

I dag är surrogatmoderskap tillåtet i tolv av EU:s medlemsländer, bland annat Storbritannien, Nederländerna och Belgien. I dessa länder har man hittat modeller för att möjliggöra surrogatmoderskap under goda former.

Surrogatmoderskap är ingen enkel fråga. I ena vågskålen ligger längtan efter barn. I den andra ligger oron för att surrogatmamman exploateras eller att barnen far illa.

Statens medicinsk-etiska råd (Smer) tog upp frågan om surrogatmoderskap i sin rapport Assisterad befruktning – etiska aspekter (Smer 2013:1). Där var en majoritet i rådet för altruistiskt surrogatmoderskap och samtliga mot kommersiellt sådant. En viktig förutsättning för surrogatmoderskap är att det sker på helt frivillig väg från värdmoderns sida. Ju mer pengar som är inblandade, desto större är risken för att en kvinna ställer upp som surrogatmoder för pengarnas skull.

Därefter tillsatte alliansregeringen utredningen Utökade möjligheter till behandling av ofrivillig barnlöshet (dir. 2013:70) har som ett av sina uppdrag att ta ställning till om surrogatmoderskap ska tillåtas i Sverige, med utgångspunkten att detta i sådant fall ska vara altruistiskt. Utredningen ska lämna sitt betänkande i december 2015.

Vi anser att om det kan skapas nya former för barn att komma till världen under former som är trygga för både barnet och surrogatmamman så ska det välkomnas. De forskningsstudier som hittills gjorts pekar på att detta är möjligt. I svensk lagstiftning bör det till exempel finnas tydliga regler om att både föräldrarnas och surrogatmammans situation ska utredas. Utredningen bör klart visa att surrogatmamman inte tar på sig uppdraget av ekonomiska skäl. Det är också viktigt med rådgivning och stöd under hela processen. Det är också viktigt att barns rätt till sina föräldrar och föräldrars skyldigheter för planerade barn tydliggörs.

Embryodonation

Medan det är tillåtet att donera ägg och spermier är det i dag förbjudet att donera befruktade ägg, dvs. embryodonation. Embryodonation kan vara aktuell för såväl heterosexuella som samkönade par liksom ensamstående, men för en del kvinnliga par kan förbudet mot embryodonation vara det avgörande hindret mot att få tillgång till assisterad befruktning. Smer framförde i ovan nämnda rapport om assisterad befruktning att donation av befruktade ägg bör tillåtas i Sverige och också den frågan utreds nu i den efterföljande utredningen.

Vi anser att mycket talar för att embryodonation bör tillåtas efter tydliga regler om vad som ska beaktas innan ett par eller en ensamstående kvinna får tillgång till embryodonation och att donationen sker på frivillig väg. Barnet ska också ha rätt att liksom vid insemination och äggdonation få kunskap om sitt biologiska ursprung.

Åldersgräns vid byte av juridiskt kön och könskorrigering behandling

Hälften av alla transpersoner har övervägt att ta sitt liv, en femtedel har försökt. En av anledningarna till transpersoners psykiska ohälsa är samhällets transfobi och den utsatthet som transpersoner därför drabbas av. Som en del av vårt arbete för att motverka transfobi bör vi bland annat säkerställa att lagar inte försvårar människors situation.

I lagen om fastställande av könstillhörighet finns i 1 § 4 en åldersgräns på 18 år. Det gör att personer under 18 år inte kan ändra juridisk könstillhörighet. En möjlighet att kunna ändra könstillhörighet skulle ge dessa ungdomar möjlighet att leva friare med lägre risk att bli utsatta för diskriminering eller trakasserier och i förlängningen lägre risk för psykisk ohälsa.

Regeringen tillsatte 2014 en utredare med uppgift att analysera möjligheten att ändra reglerna om åldersgräns för byte av kön. Utredningens betänkande (Juridiskt kön och medicinsk könskorrigering, SOU 2014:91) har överlämnats till regeringen och har varit föremål för remissbehandling. I betänkandet föreslås att det ska finnas två lagar, en för byte av juridiskt kön och en för medicinsk könskorrigering. Av debatten om utredningen framgår att det kan bli en del ändringar i förslagen. En fråga som tagits upp i flera remissvar är för- och nackdelar med strikta kronologiska åldersgränser. Sådana åldersgränser kan skapa förutsägbarhet för den enskilde men kan också försvåra en bedömning grundad på individens egen situation och önskemål. Även den rättsliga beslutsgången är en fråga där det finns olika synpunkter.

Även om analysen pågår gällande olika delfrågor är det dock viktigt att fastslå att det finns ett angeläget behov av att reformera lagstiftningen. Vi kommer att noga följa regeringens beredning av lagstiftningsärendet, och anser regeringen utan onödiga dröjsmål måste återkomma till riksdagen med lagförslag om reviderade åldersgränser. Fler transpersoner under 18 år bör få möjlighet att få leva fullt ut i enlighet med det kön de själva vet att de har, inte det kön som de förväntas vara enligt omgivningens normer.

Frågan om tredje kön

Det finns ett antal individer som inte vill kategoriseras som vare sig män eller kvinnor. I vissa andra länder har detta tillgodosetts genom att individen efter egen begäran kan folkbokföras i en tredje könskategori. Vi anser att för- och nackdelar med att införa ett tredje juridiskt kön bör utredas också i Sverige. Frågan är komplex och meningarna inom hbt-rörelsen flera. En grundläggande princip är att det tredje alternativet i så fall ska vara en valmöjlighet för de personer som önskar, och givetvis inte något som personer tilldelas. En annan viktig princip är att det fortsatta behovet av könsuppdelad statistik beaktas.

Förbättra rättsväsendets insatser mot hatbrott

För att kunna bekämpa hatbrott måste kunskapen om hatbrott inom hela rättskedjan stärkas. Offren måste våga anmäla och det förutsätter att hbt-personer känner ett förtroende för rättsväsendet. För att kunna bygga upp ett sådant förtroende måste hela rättskedjan fungera när en hbt-person som utsatts för hatbrott vänder sig till de rättsliga myndigheterna. För detta krävs insatser för att stärka kunskapen inom rättsväsendet, från polis till åklagare och domstolar, om bemötande och utredning av hatbrott mot hbt-personer.

Alliansregeringen gav 2014 dåvarande Rikspolisstyrelsen ett särskilt uppdrag att utveckla arbetet för att bekämpa alla slags hatbrott bl.a. genom att stärka kunskapen

inom polisen om hatbrott. Utredningen har överlämnats till regeringen. Bland åtgärderna återfinns att det i de tre storstadsregionerna ska inrättas hatbrottsgrupper som bland annat kan ansvara för kompetensstöd, samordning, brottsofferstöd och uppföljning i hela regionen. Övriga polisregioner ska se till att de också har förmåga att hantera denna brottslighet. Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Brottsförebyggande rådet har vidare enats om att beskriva hatbrott på ett enhetligt sätt, vilket innebär ökade förutsättningar att identifiera, kartlägga och lagföra hatbrott.

Vi anser att det är viktigt att särskilda utbildningsinsatser görs för att stärka hbt-kompetensen inom hela rättsväsendet och att den nya nationella polismyndigheten fortsätter att stärka den nationella utbildningskompetensen kring hatbrott.

Förstärkning av lagen om hets mot folkgrupp

Transpersoner är i dag inte inbegripna i lagtexten om förbud mot hets mot folkgrupp, 16 kap. 8 § brottsbalken och inte heller tydligt i straffskärpningsregeln i brottsbalkens 29 kap. 2 § 7, vilken möjliggör straffskärpning om motivet varit hat mot något som offret i gärningsmannens ögon representerade. Straffskärpningsregeln kan dock tillämpas även vid brott mot transpersoner, med stöd i lagens formulering ”annan liknande omständighet”. Kännedomen om denna möjlighet varierar och rättstillämpningen riskerar därmed att bli godtycklig. Vi anser att detta måste åtgärdas och lagstiftningen tydliggöras så att transpersoner inbegrips i den.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Hbt-personers rättigheter är en central del i vår demokratiska värdegrund. Det hederstänkande som råder i vissa familjer drabbar också unga hbt-personer som kan utsättas för förtryck som kan bli direkt ödesdigert. Det är därför viktigt att kommunerna har handlingsplaner mot hedersrelaterat våld och förtryck som också har ett hbt-perspektiv. Varje brottsoffer behöver ses som den individ hen är och bemötas utifrån sin egen situation. Därför behöver insatserna till offer för hedersrelaterat våld och förtryck utformas så att inte vissa grupper står utan hjälp. Det behövs likaså medvetenhet om att vissa brottsoffer kan vara särskilt utsatta på grund av sin personliga situation. Frågor kring hbt-rättigheter ska också ingå i den samhällsorientering som erbjuds alla nyanlända.

Asylprövning

Förföljelse eller fruktan för förföljelse på grund av sexuell läggning, kön eller könsuttryck är redan i dag skäl för asyl. Det finns dock anledning att göra en grundlig utvärdering av hur rättstillämpningen ser ut i praktiken avseende asylsökande hbt-personer, och om så krävs ändra lagstiftningen.

I RFSL:s rapport från 2012 om asylprövning av hbt-flyktingar framkom att asyl beviljas i Sverige om den sexuella läggningen ”manifesteras” i tillräcklig utsträckning för att förföljelse skulle anses föreligga. En person som till exempel dolt sin sexualitet både i hemlandet och i Sverige anses därmed inte riskera förföljelse för sin sexuella läggning så länge hen fortsätter att dölja den.

Folkpartiet liberalerna anser att hbt-personer inte ska förnekas asyl för att de tvingas stanna i garderoben, särskilt när själva anledningen till att de inte kommit ut i hemlandet är på grund av landets förtryckande sociala och rättsliga normer. Därför behöver rättstillämpningen utvärderas vad gäller hbt-flyktingars möjlighet att beviljas asyl i Sverige.

Vi anser det uppenbart att det behövs en särskild utvärdering av praxisutvecklingen för asylsökande som hänvisar till könsneutral förföljelse, däribland såväl homo- och bisexuella som transpersoner. Dessutom behöver insatser göras för att stärka hbt-kompetensen vid asylprövningen.

Det är också angeläget att Sverige fortsätter arbeta på europeisk nivå för ett regelverk som säkerställer att alla EU-länder ger en fristad åt personer som förföljs eller känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sexuell läggning, kön eller könsuttryck. Detta arbete ska inkludera såväl lagstiftningen som sådan som en uppföljning av lagens tillämpning i olika EU-länder. Det pågående arbetet för att stärka den gemensamma europeiska asylpolitiken behöver således ha ett tydligt hbt-perspektiv.

Demokratibistånd

Samtidigt som ett antal länder har en positiv utveckling avseende hbt-personers rättigheter finns en oroande utveckling i många länder, också i vårt närområde. Utöver vad som nämnts i avsnittet om asylprövning ser vi i länder som Ryssland en kombination av aggressivt hbt-fientlig retorik från regeringshåll med ny lagstiftning som ytterligare kränker mänskliga rättigheter. I Uganda finns risk för att lagen som ytterligare inskränkt hbt-personers möjligheter att leva och verka införts. De lagar som i många länder förbjuder opinionsbildning i hbt-frågor, eller hindrar hbt-organisationer att arbeta, utgör allvarliga inskränkningar i yttrandefriheten och föreningsfriheten. Allt detta visar att arbetet för hbt-personers rättigheter är en självklar del av arbetet för mänskliga rättigheter i stort.

Sverige är ett av de länder som tydligast lyfter fram hbt-personers rättigheter i utrikespolitiken och det internationella biståndet. Eftersom frågorna är kontroversiella i många länder är Sveriges engagemang särskilt betydelsefullt. Mänskliga rättigheter för hbt-personer och arbete för att motverka diskriminering av hbt-personer har de senaste

åren i ökad utsträckning inbegripits i de svenska samarbetsstrategierna på biståndsområdet. Sidas finansiering till direkta insatser har också ökat.

Vi anser att hbt-frågor ska vara en prioriterad del av demokratibiståndet. Det svenska stödet till demokratibistånd i hbt-frågor bör därför stegvis trappas upp i en kraftig och långsiktig höjning inom den av Folkpartiet liberalerna föreslagna biståndsramen. För att biståndet ska få rätt effekt är det viktigt att de avsatta medlen används på ett sätt som är väl förankrat i hbt-rörelsen lokalt i de berörda länderna.

Hbt-frågor i EU

EU:s byrå för grundläggande rättigheter genomförde 2013 en omfattande undersökning om situationen för hbt-personer i EU. Av rapporten framgår att ungefär hälften av alla svars personer sade att de personligen hade känt sig diskriminerade eller trakasserade på grund av sin sexuella läggning. Arbetet för att stärka EU:s diskrimineringskydd för hbt-personer måste därför fortsätta.

Vidare måste EU:s regelverk utvidgas så att samkönade par inbegrips i familjebegreppet i all relevant EU-lagstiftning. Den fria rörligheten inom EU måste gälla fullt ut också för samkönade par. De juridiska och sociala rättigheter som följer med äktenskapet ska inte berövas medborgare i EU vid en flytt till ett annat EU-land.

EU behöver större möjligheter att kunna sätta ner foten gentemot de medlemsländer som inte respekterar mänskliga rättigheter. Vi anser att EU-kommissionen ska kunna granska hur medlemsländerna lever upp till skyldigheten att skydda och respektera mänskliga rättigheter som de är förbundna att göra enligt fördragen. För att granskningen ska ge effekt behöver också medlemsländerna kunna få sanktioner riktade mot sig om de inte skärper sig.

Vi vill att Sverige arbetar vidare för att antidiskrimineringsdirektivet (där bland annat diskrimineringsgrunden sexuell läggning ingår) slutligen antas, och att arbetet för att inkludera också alla transpersoner i EU:s diskrimineringslagstiftning fortsätter, att EU-rättens familjebegrepp breddas till att inbegripa också samkönade par, så att den fria rörligheten inom EU gäller alla fullt ut samt att EU-kommissionen ska få mandat att granska och utdela sanktioner mot de medlemsländer som inte respekterar mänskliga rättigheter.

Bevara kulturarvet

Sverige har nått långt i arbetet för hbt-personers rättigheter och mot den homofobi som finns i samhället. Det arbetet bör bevaras för eftervärlden, och kunskapen om hur individers liv och vardag gestaltats beroende på skilda livsvillkor beroende på sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck behöver tas tillvara. Olika museer har gjort

viktiga insatser för att dokumentera hbt-historia. Det bör utredas hur det museala ansvaret för att dokumentera hbt-historia i Sverige kan organiseras framöver.

Jan Björklund (FP)

Erik Ullenhag (FP)

Tina Acketoft (FP)

Emma Carlsson Löfdahl (FP)

Said Abdu (FP)

Maria Arnholm (FP)

Bengt Eliasson (FP)

Roger Haddad (FP)

Robert Hannah (FP)

Fredrik Malm (FP)

Christer Nylander (FP)

Birgitta Ohlsson (FP)

Mats Persson (FP)

Mathias Sundin (FP)

Lars Tysklind (FP)

Maria Weimer (FP)

Barbro Westerholm (FP)

Allan Widman (FP)

Christina Örnebjär (FP)